

**ANYKŠČIŲ JONO BILIŪNO GIMNAZIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL DIRBTINIO INTELEKTO ETIŠKO NAUDOJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2025 m. rugsėjo 30 d. Nr. V-21
Anykščiai

Vadovaudamasi Dirbtinio intelekto etiško naudojimo mokslo ir studijų procese gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus 2024 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-14 „Dėl dirbtinio intelekto etiško naudojimo mokslo ir studijų procese gairių tvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Dirbtinio intelekto etiško naudojimo taisykles (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u raštinės administratorę Romualdą Skaržauskienę supažindinti pasirašytinai su šiomis taisyklėmis gimnazijos mokytojus, o klasių kuratorius – supažindinti mokinius.
3. P a v e d u direktoriaus pavaduotojai ugdymui Rimutei Stanislavovienei kontroliuoti Dirbtinio intelekto etiško naudojimo taisyklių laikymąsi ir vykdymą.
4. N u r o d a u Dirbtinio intelekto etiško naudojimo taisykles ir įsakymą skelbti gimnazijos internetinėje svetainėje.
5. N u s t a t a u , kad šis įsakymas įsigalioja nuo pasirašymo datos.

Direktorė

Regina Drūsienė

DIRBTINIO INTELEKTO (DI) ETIŠKO NAUDOJIMO TAISYKLĖS ANYKŠČIŲ JONO BILIŪNO GIMNAZIJOJE

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios taisyklės nustato dirbtinio intelekto (toliau – DI) įrankių etiško, atsakingo ir teisėto naudojimo principus Anykščių Jono Biliūno gimnazijoje.
2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu (ES BDAR), Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymu, akademinės etikos ir sąžiningumo principais bei tarptautinėmis DI etikos gairėmis.
3. Taisyklės taikomos visiems gimnazijos bendruomenės nariams: mokiniams, mokytojams, administracijos darbuotojams ir kitiems darbuotojams.
4. Gimnazija sistemingai ugdo bendruomenės DI raštingumą – gebėjimą suprasti DI veikimo principus, ribotumus, šališkumą ir atsakingo naudojimo aspektus.
5. Gimnazija siekia ne riboti DI naudojimą, bet ugdyti atsakingą, kritišką ir kūrybišką jo taikymą ugdymo procese.

II. PAGRINDINIAI ETINIAI PRINCIPAI

6. **Teisėtumas ir skaidrumas** – DI naudojamas laikantis galiojančių teisės aktų, užtikrinant skaidrų ir atsakingą jo taikymą. Naudojant DI ugdymo procese ar rengiant darbus, turi būti aiškiai nurodytas jo panaudojimo pobūdis ir apimtis.
7. **Žmogaus prioritetas** – DI yra pagalbinė priemonė, kuri nepakeičia mokinio mąstymo, mokytojo profesinės atsakomybės ir pedagoginio sprendimo.
8. **Akademiniis sąžiningumas** – DI negali būti naudojamas plagijavimui, atsiskaitymu ar vertinimo apėjimui.
9. **Duomenų apsauga ir privatumas** – Asmens duomenys tvarkomi laikantis BDAR reikalavimų. Draudžiama į DI sistemas įkelti identifikuojančius mokinių duomenis be teisinio pagrindo ir administracijos leidimo.
10. **Atsakomybė ir kritinis vertinimas** – DI pateikiama informacija vertinama kritiškai, suprantant galimus netikslumus ir šališkumą. Naudojant DI sugeneruotą informaciją, atsakomybė už turinio tikslumą tenka naudotojui.
11. **Lygių galimybių užtikrinimas** – DI naudojimas neturi didinti socialinės ar mokymosi nelygybės.

III. DI NAUDOJIMAS MOKINIŲ VEIKLOJE

12. Mokiniai gali naudoti DI:

- 12.1. idėjų generavimui, struktūravimui, mokymosi planavimui;
- 12.2. mokymosi turinio paaiškinimui, sąvokų supratimui;
- 12.3. laikytis mokytojo nustatytų DI naudojimo sąlygų ir apribojimų konkrečioje užduotyje.

13. Mokiniai privalo:

- 13.1. nurodyti DI naudojimą;
- 13.2. suprasti pateiktą turinį;
- 13.3. laikytis mokytojo nustatytų DI naudojimo sąlygų ir apribojimų konkrečioje užduotyje.

14. Draudžiama:

- 14.1. pateikti DI sugeneruotą darbą kaip savo be nurodymo;
- 14.2. naudoti DI kontrolinių, testų ar egzaminų metu, jei tai aiškiai neleidžiama;
- 14.3. naudoti DI netiesėtam turiniui kurti ar skleisti.

IV. DI NAUDOJIMAS MOKYTOJŲ VEIKLOJE

15. Mokytojai gali naudoti DI:

- 15.1. ugdymo turinio planavimui ir diferencijavimui;
- 15.2. mokymo priemonių, pavyzdžių, užduočių rengimui;
- 15.3. formuojamojo vertinimo ir refleksijos palaikymui.

16. Mokytojai privalo:

- 16.1. užtikrinti, kad galutiniai pedagoginiai sprendimai būtų priimami savarankiškai;
- 16.2. saugoti mokinių duomenis;
- 16.3. sistemingai ugdyti mokinių DI gebėjimą suprasti DI veikimo principus, ribotumus, šališkumą ir atsakingo naudojimo aspektus.
- 16.4. kiekvienai vertinamai užduočiai aiškiai nurodyti DI naudojimo sąlygas (leidžiama, ribojama ar draudžiama).

V. ASMENS DUOMENŲ APSAUGA IR AUTORIŲ TEISĖS

17. Draudžiama į DI sistemas įkelti:

- 17.1. asmens duomenis be teisėto pagrindo ir (ar) Gimnazijos administracijos leidimo;
- 17.2. specialių kategorijų duomenis (sveikatos, šeimos, socialinės padėties);
- 17.3. vidinius gimnazijos dokumentus be administracijos leidimo;
- 17.4. bet kokią informaciją, kuri gali tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti Mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ar darbuotojus.

18. Naudojant DI turinį, privaloma laikytis autorių teisių ir licencijų sąlygų.

VI. ATSAKOMYBĖ IR PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMAS

19. DI naudojimo pažeidimai laikomi akademinės etikos pažeidimais.

20. Pažeidimai nagrinėjami vadovaujantis gimnazijos darbo tvarkos ir etikos komisijos nuostatais.

21. Taikomos priemonės turi būti proporcingos, ugdančios ir atitinkančios vaiko teisių apsaugos principus.

22. DI naudojimo praktika analizuojama metodinėse grupėse, aptariamos gerosios patirtys ir iššūkiai.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Taisyklės peržiūrimos ne rečiau kaip kartą per metus, atsižvelgiant į DI technologijų ir teisės aktų pokyčius.

24. Gimnazijos bendruomenė supažindinama su taisyklėmis pasirašytinai ar elektroninėmis priemonėmis.

25. Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo Gimnazijos direktoriaus įsakymu dienos.

DIRBTINIO INTELEKTO NAUDOJIMO RIZIKŲ VERTINIMO LENTELĖ

Rizikos lygis	Aprašymas	Pavyzdžiai	Reikalavimai
Žemas (žalia)	DI naudojamas pagalbinei, neesminei veiklai	Idėjų generavimas, pamokų planų eskizai, teksto redagavimas	Leidžiama be papildomo derinimo
Vidutinis (geltona)	DI naudojamas ugdymo procese, gali turėti įtakos rezultatams	Užduočių kūrimas, vertinimo kriterijų rengimas, mokinių konsultavimas	Reikalingas mokytojo kritinis vertinimas ir kontrolė
Aukštas (raudona)	DI naudojamas sprendimams, turintiems tiesioginę įtaką mokiniui ar duomenims	Automatinis vertinimas, mokinių duomenų analizė, sprendimai dėl pažangos	Privalomas žmogaus sprendimas, draudžiama be aiškaus pagrindo
Draudžiama	Pažeidžiami teisės aktai ar etikos principai	Asmens duomenų kėlimas, DI naudojimas egzaminuose be leidimo, plagijavimas	Griežtai draudžiama

DI NAUDOJIMO NURODYMŲ PAVYZDŽIAI MOKINIŲ DARBUOSE

1. Trumpas nurodymas (minimalus variantas)

Tinka kasdienėms užduotims.

„Rengdamas darbą naudoją dirbtinio intelekto įrankį (pvz., ChatGPT) idėjų generavimui ir teksto struktūrai sudaryti.“

2. Išplėstinis nurodymas (rekomenduojamas)

Tinka referatams, projektams.

„Šiame darbe naudoją dirbtinio intelekto įrankį (ChatGPT), kuris padėjo sugeneruoti pirmines idėjas ir pasiūlyti darbo struktūrą. Galutinį tekstą rengiau savarankiškai, tikrinau informaciją ir ją koregavau.“

3. Su refleksija (aukštesnis lygis)

Tinka vertinamiems darbams, ugdant kritinį mąstymą.

„Naudoją dirbtinio intelekto įrankį (ChatGPT), kuris padėjo suprasti temą ir pasiūlė kelias idėjas. Pastebėjau, kad dalis informacijos buvo netiksli, todėl ją tikrinu kituose šaltiniuose. DI padėjo pradėti darbą, tačiau turinį kūriau pats.“

4. Tik kalbos taisymui

Kai DI naudojamas minimaliai.

„Naudoją dirbtinio intelekto įrankį tik kalbos klaidų taisymui ir stiliaus gerinimui.“

5. Programavimo darbams

„Kuriant programą naudoją dirbtinio intelekto įrankį (ChatGPT), kuris padėjo rasti galimus sprendimus ir klaidų taisymo būdus. Kodą analizavau ir pritaikiau savarankiškai.“

6. Kūrybiniais darbams (pvz., rašinys, istorija)

„Naudoją dirbtinį intelektą idėjoms generuoti (temos, siužeto kryptys), tačiau tekstą sukūriau savarankiškai.“

7. Kai DI naudotas daug (skaidrumo pavyzdys)

„Darbo rengimo metu aktyviai naudoją dirbtinio intelekto įrankį (ChatGPT) tekstų juodraščiams kurti. Juos peržiūrėjau, koregavau ir papildžiau savo mintimis.“

8. Kai DI nenaudotas

„Patvirtinu, kad šiame darbe dirbtinio intelekto įrankiai nebuvo naudojami.“